

ЈАВНО КОМУНАЛНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ

„ТОПОЛА“

Топола, Милиливоја Петровића Блазнавца 6

e-mail: info@jksptopola.com

Web site: www.jksptopola.com

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ЗА 2024. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

1. ОПШТИ ДЕО

- 1.1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА
- 1.2. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ВОДЕ I РЕДА

2. ТЕХНИЧКИ ДЕО

- 2.1. ВОДОТОЦИ II РЕДА (ИЗВОРИШТА) ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА
- 2.2. ПРИКАЗ ШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА И СТАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКТА НА ВОДАМА II РЕДА
  - 2.2.1. Површински водотоци (изворишта) опис и локација
  - 2.2.2. Градска изворишта (врела, издани): Врело; Божурња; Кречана

3. ОПЕРАТИВНИ ДЕО

- 3.1. НАЧИН ДЕЛОВАЊА У СЛУЧАЈУ ПОПЛАВА НА ОДРЕЂЕНОЈ ДЕОНИЦИ ВОДОТОКА
- 3.2. ПРЕГЛЕД МЕХАНИЗАЦИЈЕ И ОПРЕМЕ КОЈА СЕ АНГАЖУЈЕ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА
- 3.3. ПОДАЦИ О ОДГОВОРНИМ ЛИЦИМА УКЉУЧЕНИМ У ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА
- 3.4. НАЧИН УЗБУЊИВАЊА И ОБАВЕШТАВАЊА

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Правни основ за доношење оперативног плана за одбрану од поплава за 2024. годину је наредба објављена у „Службеном гласнику РС“ број 117/2023. Основ за доношење наредбе садржан је у одредби члана 55, став 5 Закона о водама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 16/2016 и 95/2018). Овом наредбом одређено је доношење оперативних планова за одбрану од поплава за 2024. годину за правна лица чија је имовина угрожена поплавама.

Чланом 55, став 6. Закона о водама прописано је да Оперативни план нарочито садржи: податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава, критеријуме за проглашавање одбране од поплава, имена руководиоца и називе субјеката одбране од поплава, начин узбуђивања и обавештавања. Такође, истим чланом Закона о водама прописано је да се Оперативни план доноси у складу са Општим планом и Оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења оперативног плана за воде I реда.

Одбрана од поплава на водама I реда организује се и спроводи у складу са Оперативним планом за одбрану од поплава за 2024. годину („Службени гласник РС“ број 117/2023).

Оперативни план за одбрану од поплава за 2024. годину садржи:

- Извод из Републичког оперативног плана за воде I реда
- Податке потребне за ефикасно спровођење одбране од поплава
- Мере одбране од леда
- Начин деловања у случају поплава на одређеној деоници водотока
- Ангажовање радне снаге, механизације, опреме и материјала за спровођење одбране од поплава
- Имена лица која спроводе одбрану од поплава
- Начин узбуђивања и обавештавања

1.2. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ВОДЕ I РЕДА

Наредбом Министра пољопривреде и заштите животне средине РС утврђен је Оперативни план за одбрану од поплава за 2024. годину, а који се односи на воде I реда („Службени гласник РС“ број 117/2023).

2. ТЕХНИЧКИ ДЕО

2.1. ВОДОТОЦИ II РЕДА (ИЗВОРИШТА) ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

Одредбама Закона о водама („Службени гласник РС“ број 30/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018) извршена је подела површинских вода према значају које имају за управљање водама на воде I реда и воде II реда на основу утврђених критеријума:

- положаја водотока у односу на државну границу
- величине и карактеристике слива
- карактеристике водотока са аспекта коришћења вода, заштите вода и заштите од вода.

Одлуком Владе Републике Србије од 04. новембра 2010. године утврђен је попис природних и вештачких водотока који су категорисани као водотоци, односно воде I реда. Сви остали водотоци који нису обухваћени Одлуком о попису вода I реда сматрају се као водотоци – воде II реда.

Одбрану од поплава организује и спроводи на водама I реда у јавној својини, јавно водопривредно предузеће (у овом случају ЈВП „Србијаводе“), а на водама II реда јединица локалне самоуправе (у овом случају Општина Топола), у складу са Општим планом за одбрану од поплава и Оперативним планом за одбрану од поплава.

Обзиром да је законском регулативом извршена подела и надлежност у погледу организовања и спровођења одбране од поплава на Републику Србију и јединице локалне самоуправе у складу са Одлуком о попису вода I реда, то ће се овим Оперативним планом извршити разграничење на водотоке I и II реда на територији општине Топола, а Оперативним планом у смислу организовања и спровођења одбране од поплава, биће обухваћени само водотоци II реда и то они значајни за водоснабдевање (Јарменовачка река, Милића поток, Поточање и грдска изворишта Врело, Божурња и Кречана. Овде спада и река Каменица, где се налази пречистач отпадних вода.

На подручју општине Топола воде I реда су реке Јасеница и Кубршница у складу са Оперативним планом за одбрану од поплава за воде I реда и унутрашње воде за 2024. годину („Службени гласник РС“ број 117/2023).

2.2. ПРИКАЗ ШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА И СТАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ЗАШТИТНИХ ОБЈЕКТА НА ВОДАМА II РЕДА

Заштиту вода и водотока (изворишта) која се користе за потребе водоснабдевања становништва општине Топола водом за пиће.

Овим планом обухватају се следећи водотоци (површинске воде) на којима се налазе изворишта: Јарменовачка река, Милића поток и Поточање и градска извошта (карстна врела) Врело, Божурња и Кречана.

Прицип мера који је у овом плану изнет, а који је ставио акценат на водотокове (изворишта) који се користе за потребе водоснабдевања становништва и индустрије, биће примењен и на друге значајне водне објекте и водну инфраструктуру неопходну за безбедно и континуирано снабдевање становништва водом за пиће попут постројења за прераду питке воде (ПППВ) у Јарменовцима, дистрибутивног цевовода, прекидне коморе, резервоара и сл. ПППВ у Јарменовцима има сталну људску посаду која је обучена да реагује адекватно у ванредним ситуацијама, а осталим објектима управља се путем даљинске контроле.

Исти принцип мера заштите од поплава биће примењене и на пречистач отпадних вода (ППОВ) који се налази непосредно поред водотока II реда (река Каменица) и може бити угрожен поплавним таласом што може довести до веће материјалне штете на опреми а и на значајно нарушавање животне средине. Овај објекат има сталну посаду која припремљена за адекватно реаговање у ванредним околностима.

2.2.1. Површински водотоци (изворишта) опис и локација

Положај површинских водозахвата: Јарменовачка река; Милића поток и Поточање (извор Google map).

Јармановачка река

Ово је највећи и најзначајнији слив, уједно и водозахватни објекат на Јерменовачкој реци. Изведен је 1952. године као први водозахватни објекат система (Слика 3), са првобитном наменом снабдевања водом пољопривредног огледног центра у Јарменовцима.

Површина слива до водозахвата је 8,462km². Слив је дужине 4,5km и највеће ширине 2,7km. Просечна годишња висина падавина је око 890mm (средња вредност за кишомерне станице Рудник и Јарменовци). Највише коте слива су на јужним ободима на 1132mnm (врх Велики Штурац), а кота профила водозахвата је 412mnm.

Слив је ненастањен и пошумљен. Раније интензивно коришћени каменолом је напуштен, а сада камен и дрвену грађу из слива користи само локално становништво за своје потребе. У овом сливу је каптиран један јачи извор, а користи се за снабдевање водом (посебним цевоводом) насеља Јармовце и Горња Шаторња.

Водозахват је тиролски са каскадном преградом корита потока. Дуж врха каскаде је бетонски канал испред решетке. Захваћена вода се каналом дужине 25,6m доводи до таложнице за песак на десној обали потока. Таложница је бетонски базен са бетонском преградом која је дели на две коморе. Обе коморе су опремљене испустима пречника Ø300mm и заједничким преливом. На низводном крају, иза трапезоидног сужења је постављена табласта устава на улазу у цевовод Ø250mm са котом дна на 410,40mnm.

Милића поток

Овај објекат је изведен 1991 године. То је "тиролски" водозахват на коти 422mnm са сливом површине 1,2km², дужине 2,0km и највеће ширине 0,8km. Највише коте на јужним ободима слива су на 870mnm. Слив је слабо пошумљен, а и делимично насељен. Непосредно низводно од водозахвата је пар сеоских домаћинстава са стајама за стоку на падини ка потоку. Водозахватна решетка је 1,1m низводно и за 1,0m испод бетонске преграде у потоку. Бетонски шахт таложнице за песак је на левој обали потока (Слика 4). Одводни цевовод је пречника Ø200mm.

Поточање

Слив овог потока до профила водозахвата заузима површину од 3,81km². Кота водозахвата је 412mnm, а највише коте на јужним ободима слива су до 700mnm. Слив је ненастањен и делимично пошумљен, а дуж леве обале потока се налази сеоски пут.

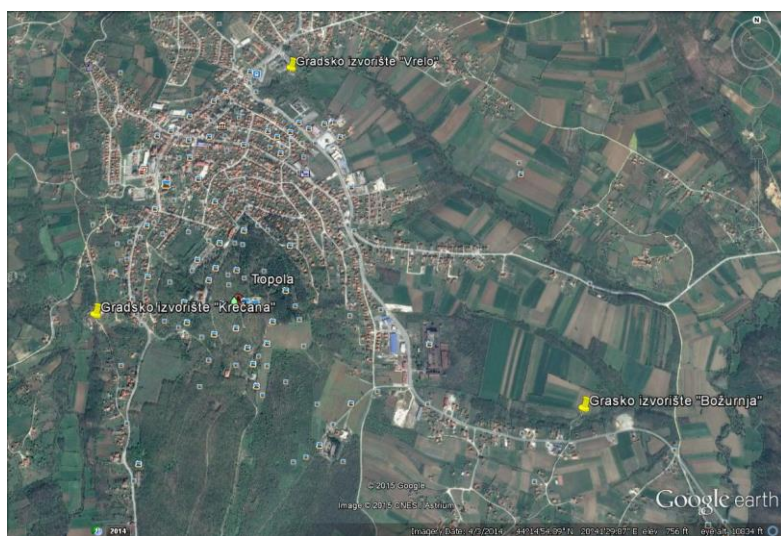
Водозахватна грађевина се састоји од бетонске каскаде иза које се налази водозахватни канал са решетком (Слика 5). Непосредно узводно од водозахватног канала је низводни крај цеви Ø200mm, којом је захваћена и доведена вода левообалне притоке потока Поточање, а чије је ушће 20-30m низводно од профила водозахвата. Захваћена вода се кроз правоугаони отвор 40x50cm уводи у бетонски објекат са две коморе: таложницом за песак и затварачницом одводног и испусног цевовода. Одводни цевовод је пречника Ø300 mm, а испуст Ø200mm.

2.2.2. Градска изворишта (врела, издани): Врело; Божурња; Кречана

Мања карстна изворишта која у летњим месецима покривају недостатак воде у планинским потоцима лоцирана су у градској зони: Врело; Божурња и Кречана, са укупним капацитетом од 8.0 - 11.0 l/s.

Због свог неповољног положаја, опасност од било каквог загађења градских изворишта је велика. Посебно када дође до обилних падавина у току лета, и када постоји опасност од изливања површинских вода у сама изворишта. О томе сведочи и 2003. година, када је загађење које је највероватније доспело у градску мрежу из изворишта Врело, довело до епидемије значајних размера.

Из овог примера, а и на основу хидрогеолошких карактеристика подручја, види се да и у садашњој ситуацији постоји опасност од акциденталних ситуација у сваком тренутку, ако се узме у обзир веома неповољан положај објеката водоснабдевања у односу околни терен.

Положај градских изворишта: Врело; Божурња и Кречана (извор Google map)

Извориште: Врело

Најстарије извориште у Вароши које је каптирано 1910. године и у свом постројењу има пумпну станицу са једним пумпним агрегатом (Слика 8). Улога овог постројења је да из каптажне коморе од 120m³ препумпа воду

цевоводом LG¹Ø80 у резервоар R₁ на Опленцу. Издашност овог изворишта је од 1-4l/s у зависности од годишњег доба. Објекат је ограђен и постоји непосредна зона санитарне заштите (7). Након реконструкције 2007. године повећан је степен безбедности објекта и заштите самог изворишта.

Извориште: Божурња

Извориште је каптирано 50 тих година XX века. Улога овог изворишта је да из каптажне коморе од 60m³ препумпа воду цевоводом LGØ80 у приградски део Вароши и насеље Божурњу. Издашност овог изворишта је од 2-4 l/s у зависности од годишњег доба. Објекат је ограђен и постоји непосредна зона санитарне заштите.

Извориште: Кречана

Ово извориште је снабдевано пумпним агрегатом који воду дистрибуира директно у мрежу. Капацитет је 1-2l/s. Извориште се налази на коти 235mnm. Извориште је каптирано 60-тих година XX века. Улога овог постројења је да из каптажне коморе од 120m³ препумпа воду цевоводом LGØ100 у приградски део Вароши и насеље Криву Бару (Слика 10). Објекат је ограђен и постоји непосредна зона санитарне заштите.

3. ОПЕРАТИВНИ ДЕО

3.1. НАЧИН ДЕЛОВАЊА У СЛУЧАЈУ ПОПЛАВА НА ОДРЕЂЕНОЈ ДЕОНИЦИ ВОДОТОКА

1. Израду недостајућих одбрамбених насипа, обала-утврда и одржавање постојећих;
2. Праћење водостаја и процена угрожености од поплава
3. Изградњу брана и преграда на бујичним водотоковима;
4. Изградњу система канала за одвођење вода и њихово одржавање;
5. Организација и спровођење санације терена и објеката на подручју захваћеног поплавом,
6. Организација система јавног узбуњивања ради благовременог обавештавања о опасностима.

3.2. ПРЕГЛЕД МЕХАНИЗАЦИЈЕ И ОПРЕМЕ КОЈА СЕ АНГАЖУЈЕ У ОДБРАНИ ОД ПОПЛАВА

За потребе спровођења редовне и ванредне одбране од поплава на располагању је механизација

Камион кипер IVECO TRAKKER
Камион кипер са кадом IVECO TRAKKER
Камион – цистерна FAP
Камион ГАЗ
Трактор ИМТ 577
Скип JCB
Скип Catterpillar
ЛАДА НИВА (ТО 005FM)
ЛАДА НИВА (ТО 011 OJ)
Пумпе за воду HONDA – 4 ком
Муљне пумпе – 2 ком
Агрегат 6 kw – 2 ком

3.3 ПОДАЦИ О ОДГОВОРНИМ ЛИЦИМА УКЉУЧЕНИМ У ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА

Маријана Вујичић, В.Д. директора
Далибор Коцић, извршни директор
Иван Радојчин, руководилац Одељења ИМ
Зоран Некић, руководилац Одељења ВиК
Марко Пантић, руководилац Одељења ПППВ

3.4. НАЧИН УЗБУЊИВАЊА И ОБАВЕШТАВАЊА

При прогнозама о већим поплавним таласима, информације о могућим опасностима и последицама искључиво се преносе штабу за ванредне ситуације Општине Топола .

Податке о акцијама које су предузете или ће бити предузете у вези са одбраном од поплава.

За пласирање информација задужено је лице које доставља информације о опасностима од поплава, (уколико су изворишта угрожена).

¹ LG – ливено – гвоздени

**Активности и расположиви капацитети у људству и техници
у ванредним околностима ЈКСП „Топола“**

ЈКСП „Топола“, **Топола** ангажовала би сво расположиво људство и механизацију у одбрани од поплава, као и санирању последица од штета, које би поплава нанела. Такође, снабдевало би грађане водом из цистерни до нормализације водоснабдевања

Доставити:

1. В.Д. директора, Одељењу ТПВ, Одељењу ВиК, Одељењу ППОВ, Одељењу ИМ
2. Републичкој водопривредној инспекцији
3. Архиви

ОБРАДИО

Далибор Коцић
Извршни директор

В.Д. ДИРЕКТОРА

Маријана Вујичић